

Ajassa

Ota yhteyttä

kulttuuri@uutisvuoksi.fi

KANERVA JALARVO

Risto ja Anne Salakka tarkastelevat kopiota Koivuniemen vanhasta kaavasta. Heidän talonsa sijaitsee nyt jo purettujen asuinkasarmien paikalla.

Idyllinen asuinalue rakentui sahan ympärille

Risto ja Anne Salakka toteuttivat unelmansa viisikymppisinä ja rakensivat omakotitalon Sahalahden kupeeseen. 1950-luvulla Immolan sahan entisessä asuinkasarmissa kasvanut Teppo Näränen on nähnyt Koivuniemen asuinalueen kehityksen vuosikymmenten aikana.

KANERVA JALARVO

PARVEKKEELTA avautuu rauhallinen maisema lumen peittämälle Sahalahdelle. **Risto Salakka** osoittaa poukaman toisella puolella näkyvää Koivuniemeä: Vielä sata vuotta sitten suoraan vastakkaisella rannalla puhisi Immolan höyrysaha. Puutavaraa uitettiin Saimaan selkää pitkin, ja tukkeja oli niputettuna suuriksi lautoiksi Koivuniemen, eli silloisen Männikkösaaren ympärille.

Nyt Sahalahden pohjukan upealla rantatontilla kohoaa 200-asuinneliöinen oma-

kotitalo. Talon isäntäparille Risto ja **Anne Salakalle** entisen työväen asuinalueen historia on avautunut heidän sinne muutettuaan.

– Talomme sijaitsee samoilla paikoilla, jossa oli aikoinaan sahan työntekijöiden asuinkasarmeja. Nyt seitsemästä hirsikasarmista on jäljellä enää yksi.

IMATRAN ja Ruokolahden rajalle sijoittuvan Saarlammien historia ulottuu 1800-luvun puoliväliin. Kaupunginosa muodostui Immolan saha-alueen ja Koivuniemen kylistä, joita asuttivat sahatoiminnan loppu-

misen jälkeen Kaukopään tehtaan työntekijöiden perheet.

Sittemmin Saarlammien maisemiin on noussut uusia, hulppeita omakotitaloja.

Sellaisen rakensivat myös Risto ja Anne Salakka. He tarttuivat tilaisuuteen, kun Imatran kaupunki kaavoitti rantakaistaleelle viisi omakotitaloa tonttia vuonna 2005. Vain yksi tonteista on yhä rakentamatta.

– Koti Saimaan rannalla oli aina ollut haaveemme, Anne sanoo.

Risto kertoo miettineensä puolitosissaan, että ehkä ta-

lon voisi vielä rakentaa, jos vain sopiva rantatontti löytyisi.

– Kun kaavoituksesta ilmoitettiin lehdessä, niin tiesimme, että se on nyt tai ei koskaan.

SYKSYLLÄ 2007 Sahalahdenkujalle nousi vaalea, kahden kerroksen tasakattoinen omakotitalo. Talopakettiratkaisuista ei löytynyt mieluisaa vaihtoehtoa, joten pariskunta päätyi suunnittelemaan kotinsa yhdessä arkkitehdin kanssa.

– Halusimme tilaa ja avaruutta. Pienet, toisistaan seinillä erotetut huoneet ei-

vät viehättäneet, Anne kertoo.

Tämä on ollut paras yhteinen projektimme, jos ei lapsia lasketa.

Anne Salakka

Nyt valoa tulvii suurista ikkunoista, joista on upea maisemanäkymä Saimaalle. Alakerran yhteneväisen keittiö-olohuonetilan katto on korkealla.

Sisäkaton paneelit on tuotu suoraan Riston kotitalon metsistä Ruokolahdelta.

– Puut kaadettiin ja sahattiin paikan päällä. Kaikkiaan paneelia tarvittiin kahden kilometrin verran. Jokainen lauta lakattiin itse, joten olihan siinä kova työ. Tuntuu kuitenkin mukavalta, että talossa on oman metsän puuta, Risto sanoo.

KUN viimeinen muuttokuorma kannettiin uudenkarheaan pytinkiin lokakuussa 2007, tuntui talo heti omalta kodilta.

Samana vuonna sekä Anne että Risto täyttivät 50 vuotta. Nyt Anne myöntää, että rakennusprojektin aloittaminen viisikymppisenä arvelutti aluksi.

– Mietin, että jaksako enää. Tämä on kuitenkin ollut paras yhteinen projektimme, jos ei lapsia lasketa.

Kotiterassilta alkavat puuportaat vievät alas rantasaunaan, jonka kiuas kuumeenee päivittäin. Saunan edustalla on kylpytynnyri, ja laiturilta pääsee kesäisin uimaan ja talvisin hiihtämään.

– Olemme asuneet tässä jo 11 vuotta. Vieläkin mietin lähes päivittäin, miten hienolla paikalla saamme asua. Olemme olleet onnekkaita, Anne toteaa.

RISTO SALAKKA levittää pöydälle suurikokoisen Koivuniemen kaavan. Se on peräisin ajalta, jolloin vuonna 1882 perustettu höyrysaha oli vielä täydessä toiminnassa.

Tuolloin Männikkösaarena tunnetulla alueella ei ollut asuinrakennuksia, vaan sahan ympäristön täytti valtavat lautapinot, joita oli kasattu toinen toisensa viereen.

Lapsuutensa Immolan saha-alueen kylässä asunut **Teppo Näränen** muistaa kuinka vielä 1950-luvulla Koivuniemi kasvoi risukkoa. Näränen on yksi alueen pitkäaikaisimmista asukkaista. – Molemmat vanhempaini olivat Kaukopäässä töissä. Viisilapsinen perheemme asui punaisessa hirsirakenteisessa kasarmissa kahden muun perheen kanssa.

Kaikkiaan paneelia tarvittiin kahden kilometrin verran.

Risto Salakka

Männikkösaaresta tehtiin Koivuniemi 1960-luvun alussa, jolloin saaren mantereeseen yhdistäneen puusillan kohta täytettiin umpeen. Niemen kärkeen talonsa rakensivat Kaukopään tehtaanjohtaja vuorineuvos Halli ja yli-insinööri Vesala.

Myös Näränen päätyi tekemään lähes koko työuransa Kaukopäässä useassa eri tehtävässä.

– Enso-Gutzeit rakensi 15 työsuhdeasuntoa Koivuniemeen vuonna 1961. Mentyäni naimisiin kymmenen vuotta myöhemmin, marsin tehtaanjohtajan puheille ja niin asunto järjestyi tulevalle perheellemme.

Näräsen mukaan yksikerkosiset puolielementtitalot ovat nimeltään Inkeri-taloja. Metsäteollisuusyhtiö luopui pientaloalueesta 1980-luvun vaihteessa, jolloin moni asukas jäi asunto-osakkeen omistajaksi. Alun perin 87-neliöisiin taloihin on sittemmin tehty laajennuksia.

Täältä ei lähdetä muualle kuin hoivatai palvelukotiin.

Teppo Näränen

– Rakensimme oman saunan ja siirsimme myös olohuoneen ulkoseinää, joten nyt tilaa on 134 neliötä. Pienimmät taloista ovat edelleen alle 90-neliöisiä ja suurin on noin 160 neliötä, kertoo taloyhtiön isäntänä toimiva Näränen.

KOIVUNIEMESSÄ lähes jokainen rakennus on omarantainen. Koska läpiajoa ei ole, on alue lisäksi varsin rauhallinen.

Näräsen laiturin nokkaan on kesäisin kiinnitetty 10-metrinen retkivene, jolla saatetaan lähteä käymään Kuopiossa saakka.

Immolan saha

- Perustettiin käsikäyttöisenä 1852. Muuttui höyrysahaksi 1882.

- Suljettiin 1932.

- Vuonna 1900 sahal-la työskenteli 216 henkeä, ja vuonna 1913 työntekijöitä oli 150.

– Kalastus on täällä monelle mieluinen harrastus. Itsekin olen perinteisesti nostanut talviverkoilla ahvenia ja mateita. Tänä talvena se ei ole kuitenkaan ollut jäätilanteen vuoksi mahdollista, Näränen kertoo.

Joitain kaikuja alueen historiasta saattaa yhä löytyä rannoilta: Höyrysahan ajoista muistuttavat lahoamatomat rimat, joita toisinaan nousee pinnalle.

– Lautaa tuli niin paljon, että ylimääräiset upotettiin veteen. Uimarannat on puhdistettu rimoista, mutta muualta niitä vielä löytyy. Näräsen lapsuudessa vesi oli niin saastunutta, että uimassa käytiin vain Saarlammella tai Immalanjärvellä. Salosaaren patotien rakentamisen jälkeen lahdet puhdistuivat.

– Kaukopää on kuitenkin vähentynyt vedenottoa, minkä vuoksi myös virtaus on vähentynyt. Nyt huolestuttaa, kasvavatko Saha- ja Saunalampi umpeen.

Viisilapsinen perheemme asui punaisessa hirsirakenteisessa kasarmissa kahden muun perheen kanssa.

Teppo Näränen

ENSON entisen pientaloalueen lomaan on noussut uudisrakennuksia, ja Koivuniemen talojen lukumäärä on kasvanut 24:ään. Yksi kaavoitettu tontti on lisäksi rakentamatta.

– Taloista kuusi on venäläisten omistuksessa. He asuvat täällä kesäisin ja käyvät myös talvella viikonloppuisin.

Näränen muistaa kuinka 1950-luvulla Saarlammella oli kaikkiaan kaksi kauppaa; Välisalon kauppa ja osuusliike Imatra. Autoja asukkaista ei ollut kenelläkään.

– Meitä penskoja riitti kylällä paljon. Kun oma poikani täytti vuoden verran, niin vielä silloinkin syntymäpäiväjuhliille saapui 23 lasta. Nyt Koivuniemen asukkaiden keski-ikä on välillä ollut jopa yli 65-vuotta.

Viime vuosina on silti ollut viitteitä naapuruston ikärakenteen muuttumisesta, kun Koivuniemeen on muuttanut nuorempaakin väkeä.

– Täältä ei kuitenkaan lähdetä muualle kuin hoivatai palvelukotiin. Tästä ei asuinpaikka enää parane, Näränen sanoo. •

Teppo Näräsen tontilta avautuu upea näkymä Saimaalle. Useana talvena Näränen on nostanut talviverkoilla haukia ja mateita.

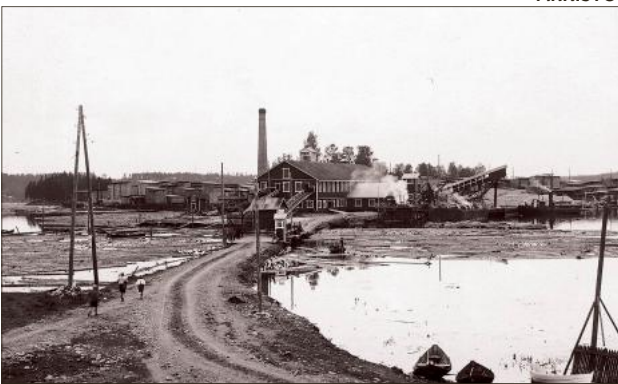
Valoisassa omakotitalossa on tilan tuntua.

Salakat suunnittelivat omakotitalonsa yhdessä arkkitehdin kanssa. Asuinneliöitä siinä on noin 200.

Risto ja Anne Salakan rantasauna on Sahalahden pohjukassa. Vastarannalla näkyy sama paikka, jossa höyrysaha aikanaan sijaitsi.

Koivuniemessä sijainnut Immolan höyrysaha oli toiminnassa vuoteen 1932 saakka.

Menot tänään

IMATRA

Elokuvat

Bio Vuoksessa: Risto Räppääjä ja pullistelija klo 15.00. Lego Elokuva 2 2D klo 16.45. Alita: Battle Angel klo 18.45. Happy Death Day 2U klo 21.00.

Tapahtumat

Ompeluseurat. Avoin piiri kokoontuu käsitöiden pariin Imatran pääkirjastossa klo 17.30. **Venäläis-suomalainen satutuokio** Imatran pääkirjastossa klo 18.

Musiikki

Musavisa Street Cafessa klo 19–21.

Musiikki

Ilta Pekan seurassa Teatteri Imatran Pikku Hiisinäyttämöllä klo 19.

Näyttelyt

Imatran kaupunginmuseon näyttely Vuoksen kauppa - Imatran vaihteita 1948-1970 kauppa-keskus Torigalleriassa Imatrankoskella. Avoinna arkisin klo 12—18. **Taiteilija Tatjana Zaitsenkovan taidenäyttely.** Cafe Nisse , Koskenparras 8 klo 9–17. **Voimia luonnosta, Reetta Lipposen sekateknii-kateoksia.** Galleria Honkaharju, Honkaharjun sairaalanklo 8–21. **Ritva Kärmenniemi, retrospektiivinen näyttely.** Imatran taidemuseo, Viras-

Ilmoita meno!

www.uutisvuoksi.fi/tapahtumat

tokatu 1 klo 9–19.

Teemu Heikkinen – Anagnorisis-taidenäyttely valokuvia sekä veistoksia Imatran Taidebunkkerissa 1.3. saakka. **Gunnar Salmi ja Seija Ahonen** Grafiikkaa, akvarelleja kulttuuritalo Virran käytävägalleriassa 2.3. saakka. **Joutsenon opiston** kuvataiteen opiskelijoiden taidenäyttely kulttuuritalo Virrassa 4.3. saakka. **Matkan varrelta.** Tarja Ahokaisen ja Helena Roihan kädentaitojen näyttely. Tainiotalo – Työväenopisto. 29.3. saakka.

Retkeilymajat ja saunat

Ukonlinnan retkeilymaja avoinna päivittäin klo 10—18. **Ollinmaja** avoinna päivittäin klo 10—16.

RAUTJÄRVI

Näyttelyt

Elämä mustavalkoisena — Henkilökuvia Roosa Huikon valokuvia eri ikäisistä ihmisistä Rautjärven pääkirjastossa 28.2. saakka. **Minä olen ihme -kaste-näyttely** Rautjärven pääkirjastossa 28.2. saakka.

RUOKOLAHTI

Näyttelyt

UNICEF Aino & Toivo -nukkeja esillä Ruokolahden kirjaston vitriineissä 8.3.asti.

Kaakon Markkinat

Tavoitat keskiviikkoisin ja lauantaisin lukijat Etelä-Karjalassa, Etelä-Savossa ja Kymenlaaksossa!

Ilmoituksesi voit jättää verkossa lehtien verkkopalvelun kautta, sähköpostilla asiakaspalvelupisteisiin tai asioimalla paikan päällä aukioloaikoina.

Myydään	Ostetaan
Startti-, trukki- ja varavoi-ma-akkuja. Hyvitys vanhoista uuteen 0,60€/kg. P. 0400 552 081. www.kujakiila.com	Pappamopo 60-80 luvult ja moottorisaha, risakin 0500193225 Soittele
TARJOUSERÄ KATTO- JA SEINÄPELTIÄ 6,20€/m² Pituudet ja värit valinnan mukaan METEHE 0207 639 640 metehe.fi	Ostetaan moottoriajoneuvoja
MAALAISHUUTOKAUPPA ensi su 3.3. klo 13 Kaipiainen Ns. talo. Aitan aarteet, käsitöitä, Arabiaa, lasia, keräilyä, Honda moottoreita 2 kpl, moottori-sahoja, työkaluja, tuunattavaa, pinnatuoleja ym. paljon. Kahvio. Vain käteismaksu! Tervetuloa!	OSTAN VENE JA PERÄMOOTTORI 5-15hv. p.0440-335533.
Myydään moottoriajoneuvoja	Vuokralle tarjotaan
MOOTTORIKELKKAPURKAA-MO JAAKKO. PURKUOSAT Viitasaari 0503792746	Pienvarastotilaa tarjotaan vuokralle. Lappeenranta, Hamina, Mikkeli, Kouvola ja Lahti. Lämmin siisti ja turvallinen. Muuttotavarat y.m. www.tehovarastot.net 040-9011304
Sekalaista	ISLANNINHEVOSVAELLUKSIA TALLI SINDUR, Heinlahti P. 050 495 1414
Työsuorituksia	Porakaviot 29 v. kokemuksella Kaivonporauspalvelu M. Korhonen. Puh. 0400 574 196.
	Hautakivet, kaiverrukset, kultaukset. 0400 878 923, Kokko